

Дбаємо про здоров'я разом

Матеріал для проведення мотивувальної
розмови про вакцинацію

У цій брошурі представлено
відомості, практичні
завдання та надійні джерела
інформації, які допоможуть
вам обговорювати з
клієнтами важливість
вакцинації та інші способи
захисту здоров'я.

Інформаційні пам'ятки

4–19

Стислі добірки відомостей про вакцинацію та пов'язані з нею розмови з клієнтами. Добірки охоплюють такі теми:

- **НАДАННЯ ВІДОМОСТЕЙ**, які заохочують пройти вакцинацію та вести здоровий спосіб життя
- **ВИБІР ПРАВИЛЬНОГО ТОНУ** під час розмови про вакцинацію
- **РОБОТА З ПОШИРЕНИМИ ЗАНЕПОКОЄННЯМИ** клієнтів
- **ПОВАГА ДО ЦІННОСТЕЙ** і сприяння зміцненню здоров'я

Поширені запитання

20–23

Відповіді на поширені запитання, як-от:

- Як пояснити, що таке «постковідний синдром»?
- Як розповісти про щеплення для дітей і вагітних жінок?
- Як розвіяти занепокоєння клієнтів, пов'язані з релігійними переконаннями?

Спростування недостовірної інформації

24–27

Рекомендації, які допоможуть клієнтам розпізнавати неправдиву інформацію про щеплення.

Поради щодо ведення розмов

28–32

Приклади розмов між медичними працівниками та клієнтами.

Бланк практичного завдання з ведення розмов

33

Інструмент, який допоможе вам попрактикуватись у проведенні розмови з клієнтами.

Додаткові ресурси

34–36

Посилання на інші допоміжні матеріали з комплекту.

**Спілкуючись із клієнтами,
говоріть просто і чесно, а
також спиравтесь на факти.**

Коли ви ділитесь перевіреною інформацією, люди більше вам довіряють.

**Що саме варто знати
про вакцинацію.
Ключові факти про
вакцинацію для
СНУ. Що потрібно
знати, щоб впевнено
говорити про
вакцинацію.**

Ось кілька фактів про вакцинацію.

Вакцини **ретельно випробовують**, перш ніж допустити до використання. І навіть після затвердження продовжується регулярний контроль їхньої безпеки.

Вакцинація **рятує життя**, оскільки запобігає хворобам, інвалідності та смерті. Вакцинація – найкращий захист від низки захворювань, як-от поліомієліт, кір, COVID-19 тощо.

Якщо ви все ж захворієте після вакцинації перебіг хвороби **з меншою ймовірністю** буде небезпечним або смертельним.

Вакцинація **допомагає організму розпізнавати** інфекції й боротися з ними. Вона також запобігає поширенню хвороби в громаді.

Нижче наведено перелік поширених щеплень і коли їх рекомендовано робити.

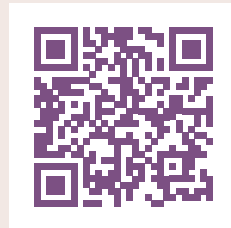
- **для ДІТЕЙ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО 12 МІСЯЦІВ:**
щеплення проти гепатиту В після народження, РСВ, ротавірусу, дифтерії/правця/кашлюка, гемофільної інфекції типу b, пневмококової інфекції, поліомієліту, COVID-19 і грипу.
- **для ДІТЕЙ ВІКОМ ВІД 1 ДО 8 РОКІВ:**
щеплення додатковими дозами деяких вакцин, які вводять немовлятам, а також щеплення вакциною проти гепатиту А, кору/паротиту/краснухи, вітряної віспи та грипу.
- **для ДІТЕЙ ВІКОМ ВІД 9 ДО 18 РОКІВ:**
щеплення проти ВПЛ у віці 9 років, правця/дифтерії/кашлюка, менінгококової інфекції у віці 11 років, грипу й COVID-19 щорічно.
- **для ДОРΟΣЛИХ:**
щеплення проти грипу, COVID-19, оперізного герпесу, а також щеплення бустерними дозами вакцин проти РСВ, пневмококової інфекції, правця/дифтерії/кашлюка.
- **ЩЕПЛЕННЯ У ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ:**
під час вагітності рекомендується вакцинуватися проти правця, дифтерії та кашлюка, проти грипу, COVID-19 і РСВ, щоб захистити вагітну та плід.

Дія кожної вакцини індивідуальна. Клієнту варто обговорити з лікарем, якими вакцинами слід зробити, особливо в разі ослабленого імунітету. Записатися на щеплення можна в більшості аптек, місцевих клінік і департаментів охорони здоров'я.

Дізнайтеся більше

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку **Tip Sheets** (Короткі поради), щоб перейти до переліку інформаційних матеріалів і посилань.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).
DOH 130-118 April 2026 Ukrainian

**Під час спілкування
з клієнтами про вакцинацію
важливе значення мають
ваш тон і ставлення.**

Нижче наведено кілька порад про те,
як зробити розмову продуктивною
й невимушеною.

**Мати запитання
про вакцинацію
нормально**

Про вакцинацію існує багато неправдивої та недостовірної інформації, а клієнти можуть говорити про свої сумніви, занепокоєння й висловлювати різкі або категоричні думки. Незалежно від того, якої думки дотримуєтеся ви й ваші клієнти, навіть якщо ваші погляди відрізняються, можна змістовно й увічливо говорити про важливість вакцинації.

- **Запитайте, чи людина хоче поговорити про вакцинацію.**
- **Говоріть спокійно та з повагою.**
- **Спочатку вислухайте, а потім відповідайте. Добре подумайте над відповіддю.**
- **Поцікавтеся, чи має клієнт якісь запитання.**
- **Говоріть рівно, без тиску.**
- **Покажіть, що ви розумієте почуття людини.**
- **Будьте делікатними і м'яко підтримуйте людину зробити крок.**

Будьте допитливими й не робіть квапливих висновків. Ставте відкриті запитання, щоб зрозуміти, яких поглядів і цінностей дотримується клієнт.

НАПРИКЛАД:

«Що ви вже чули про вакцинацію? Які запитання у вас виникають щодо щеплень вашої родини?»

Визнавайте право клієнта на сумніви й не осуджуйте.

НАПРИКЛАД:

«Не лише ви маєте запитання про вакцинацію. Усі ми хочемо захистити себе і близьких. В інтернеті й соціальних мережах міститься багато суперечливої та плутаної інформації, і це може збивати з пантелику».

Підкреслюйте переваги вакцинації для клієнта.

НАПРИКЛАД:

«Бачу, ви турбуєтеся про здоров'я рідних. Вакцинація допоможе вам і їм захиститися від хвороб».

Говоріть просто й доброзичливо, водночас даючи зрозуміти, що надаєте достовірну інформацію.

НАПРИКЛАД:

«Чи можу я розповісти, що мені відомо про те, як вакцинація захищає вас і ваших рідних?»

Пропонуйте інформаційні матеріали й підтримку.

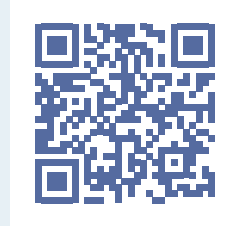
НАПРИКЛАД:

«Якщо вам цікаво, я можу надати інформацію, яка допоможе отримати відповіді на деякі з ваших запитань про вакцинацію. Крім того, якщо захочете дізнатися більше, ми завжди можемо продовжити нашу розмову».

Дізнайтеся більше

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку **Tip Sheets** (Короткі поради), щоб перейти до переліку інформаційних матеріалів і посилань.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).
DOH 130-118 April 2026 Ukrainian

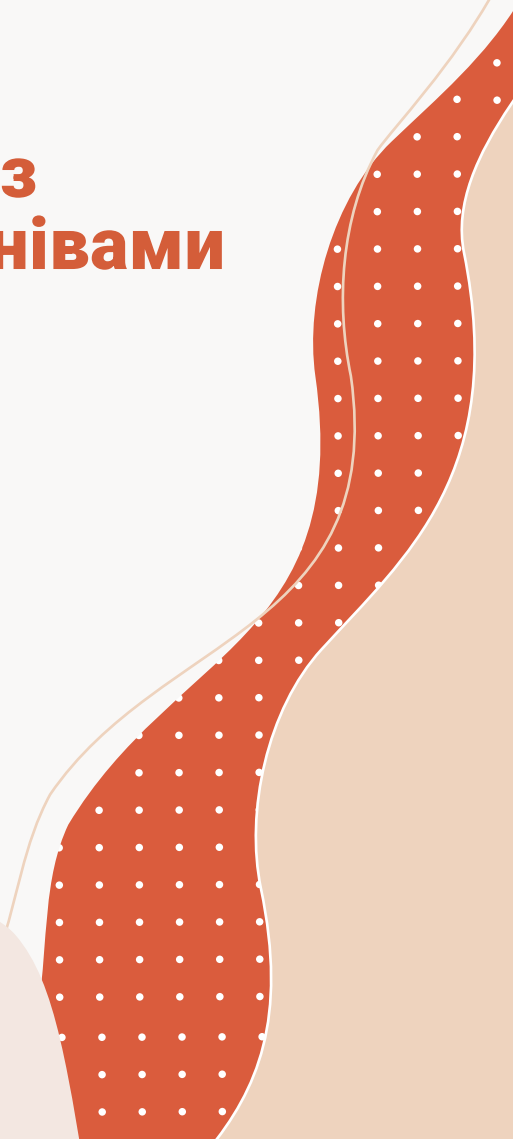

Коли клієнти діляться з вами сумнівами щодо вакцинації, відповідайте доброзичливо, виявляючи підтримку, і спирайтесь на факти.

Ваші відповіді можуть стати початком плідної розмови, яка допоможе клієнту **зрозуміти**, чи потрібна вакцинація.

Я допоможу розібратися з вашими сумнівами

Ось деякі з поширених сумнівів клієнтів.

Ці відповіді можна адаптувати під свій стиль. Виявляйте співчуття й зацікавленість, водночас спираючись на факти.

«Я прочитав(-ла) в мережі, що вакцинація спричиняє аутизм».

Вакцинація не спричиняє аутизм. Учені досліджували це питання роками. Чинниками виникнення аутизму є гени та вплив довкілля. Розумію, що це лякає. Насправді дослідження показали, що вакцинація не пов'язана з аутизмом.

«Я чув(-ла), що люди хворіють внаслідок вакцинації».

Іноді після щеплення може бути біль у руці або температура – це нормальна реакція організму. Можливе відчуття втоми й легке підвищення температури тіла протягом одного дня. Серйозні ускладнення трапляються дуже рідко.

«Я не маю страхування, а вакцини коштують дорого».

Більшість вакцин безкоштовні або недорогі. У штаті Вашингтон діти віком до 19 років можуть вакцинуватися безкоштовно. Також діє програма, за якою дорослі без страхування віком від 19 років можуть отримати вакцини за низькою ціною.

«Я боюся вакцинуватися через свій імміграційний статус».

Щоб вакцинуватися, не потрібно повідомляти свій імміграційний статус.

«Я вже хорів(-ла) на ковід і почуваюся добре».

Захворіти на COVID-19 можна повторно. Це може призвести до виникнення довгострокових симптомів або підвищення ризику появи інших проблем зі здоров'ям, як-от серцеві захворювання. Навіть якщо ви вже хворіли, можна захворіти знову. Вакцина допомагає знизити ризик ускладнень.

«Лікарі хочуть, щоб люди вакцинувалися, бо для них це вигідно».

Лікарі рекомендують вакцинацію, тому що вона допомагає запобігти серйозним захворюванням. Вони не отримують особистої вигоди від цього.

«Мені вже робили це щеплення. Чому потрібно робити його знову?»

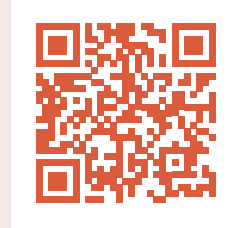
Віруси мутують, і вакцини оновлюють, щоб забезпечувати від них кращий захист. Віруси змінюються, тому іноді потрібні оновлені вакцини або повторні щеплення.

«Пастор моєї церкви каже, що мені не варто вакцинуватися».

Розумію, що для вас це важливо. Багато релігій підтримують турботу про здоров'я. Якщо хочете, можемо подивитися факти разом. Я можу надати додаткову інформацію.

Дізнайтеся більше

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку **Tip Sheets** (Короткі поради), щоб перейти до переліку інформаційних матеріалів і посилань.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).
DOH 130-118 April 2026 Ukrainian

**Заохочуйте клієнтів до ведення
здорового способу життя,
поважаючи їхню культуру.**

Поясніть клієнту, що вакцинація захищає від серйозних захворювань, але не забувайте підтримувати його рішення. Продовжуйте говорити про вакцинацію, щоб краще зрозуміти його точку зору.

**Як і вакцинація,
ці звички
допомагають
вам залишатися
здоровими**

Серед ваших клієнтів можуть трапитися ті, хто не хоче вакцинуватися. Як CHW ви можете й далі розповідати про наукове обґрунтування вакцинації, водночас виявляючи повагу до рішення клієнта. Нижче наведено низку порад на щодень, які допоможуть вашим клієнтам, їхнім рідним і громадам залишатися здоровими.

Якщо ви захворіли:

- Пам'ятайте: маленькі діти, немовлята, літні люди й люди з хронічними захворюваннями **мають вищий ризик** розвитку небезпечних побічних ефектів багатьох хвороб.
- Якщо є змога, **залишайтеся вдома** й уникайте людних закритих приміщень.
- Коли кашляєте або чхаєте, **прикривайте рота** ліктем або хусткою.
- **Носіть маску-респіратор N95**, щоб запобігти поширенню респіраторних вірусів, які є збудниками таких захворювань, як COVID-19 і грип.
- Часто **мийте руки**.
- Якщо ви отримали позитивний результат тесту на COVID-19, протівірусні лікарські засоби, як-от Paxlovid, можуть допомогти **видужати швидше й запобігти серйозним ускладненням**.

Як захиститися від хвороб.

- Дотримуйтеся здорового збалансованого режиму харчування, підтримуйте фізичну активність і дбайте про достатню кількість сну, щоб **зміцнити імунну систему.**
- Не пропускайте профілактичні **візити до лікаря й медичні огляди.** Відвідуйте лікаря принаймні раз на рік. Регулярні медичні огляди допоможуть підтримувати ваше здоров'я та знизять ризик виникнення хвороб.
- **Мийте руки** після користування туалетом, перед їжею й перш ніж торкатись обличчя.

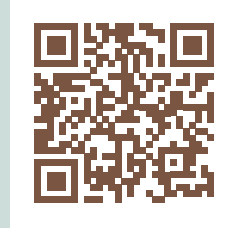
Вакцинація – найефективніший спосіб запобігти виникненню багатьох хвороб.

- Вакцинація може **захистити вас** від низки смертельних захворювань.
- Дослідження показали, що **вакцинація рятує життя**, запобігає виникненню захворювань і стражданням. Завдяки вакцинації деякі хвороби, як-от поліомієліт і кір, виникають значно рідше, а ризик появи пов'язаних з ними незворотних порушень знизився.

Дізнайтеся більше

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку **Tip Sheets** (Короткі поради), щоб перейти до переліку інформаційних матеріалів і посилань.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).
DOH 130-118 April 2026 Ukrainian

Запитання від ваших колег CNW

**Кожна розмова
з клієнтом унікальна.**

Можливо, у вас залишилися
запитання про те, як
обговорювати певні теми.

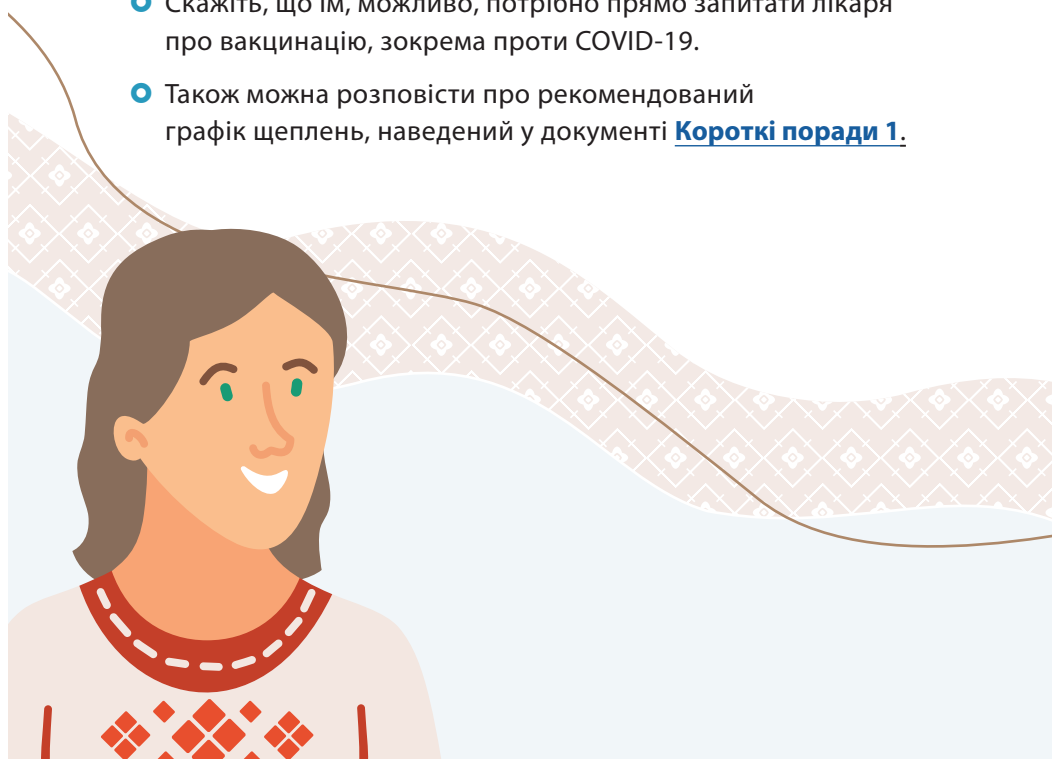
Далі наведено відповіді.

Що робити, якщо клієнт відмовляється вакцинуватися через релігійні переконання?

- Чимало релігійних лідерів підтримують вакцинацію, однак деякі культивують у вірян страх і насторогу до неї.
- Кожна людина має власні переконання, тому краще запитати й вислухати клієнта, ніж намагатися змінити його думку. Порадьте клієнту звернутися до лікаря або медичного працівника, який надасть інформацію, підкріплену фактами.
- Скажіть, що готові продовжити розмову й надати факти про вакцинацію.

Що порадити вагітним клієнтам або тим, хто щойно став батьками, якщо вони мають сумніви щодо вакцинації?

- Запропонуйте їм поговорити з лікарем або педіатром про безпечність вакцинації для них і їхніх дітей.
- Скажіть, що їм, можливо, потрібно прямо запитати лікаря про вакцинацію, зокрема проти COVID-19.
- Також можна розповісти про рекомендований графік щеплень, наведений у документі [Короткі поради 1](#).

Чи можна звернутися до постачальника первинного медичного обслуговування клієнта, якщо він має запитання, на які я не можу відповісти?

- Так, але спершу обов'язково попросіть дозволу в клієнта й не просіть лікарів надавати персональну медичну інформацію.
- Ви можете допомогти клієнту записатися на візит до лікаря, щоб вакцинуватись або дізнатися, які щеплення потрібно зробити.

Що робити, якщо клієнт відмовляється вакцинуватися через негативний досвід із попередніми лікарями?

- Визнайте переживання і почуття клієнта, скажіть, що він має право на сумніви й заслуговує на повагу.
- Запропонуйте обговорити процедуру вакцинації. Дозвольте клієнту ставити запитання, не поспішати й ухвалити усвідомлене рішення.
- Якщо клієнт зацікавиться, направте його до надійного лікаря, який, на вашу думку, уважно вислухає, увічливо відповість на запитання та справить приємне враження.

Допоможіть клієнту знайти місцевий заклад, у якому можна отримати щеплення.

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку **FAQs** (Запитання та відповіді).

Як допомогти клієнтам, які не мають страхування, отримати щеплення?

- Повідомте клієнту, що чимало щеплень можна зробити безкоштовно або недорого без страхування.
- Направте його в місцеву клініку, аптеку або місцевий департамент охорони здоров'я, де можна записатися на щеплення незалежно від наявності страхування.
- Допоможіть клієнту знайти місцеві програми, які враховують культурні особливості й пропонують дорослим особам без страхування вакцинуватися безкоштовно або за низькою ціною.

Що таке «постковідний синдром» і як пояснити суть цього явища клієнтам?

- У людей, які перехворіли COVID-19, може виникнути постковідний синдром. Це коли симптоми хвороби тривають 3 місяці й довше.
- Серед поширених симптомів – хронічна втома, утруднене дихання, запаморочення, проблеми з пам'яттю й порушення серцевого ритму.
- Лікарі досі вивчають явище постковідного синдрому. Якщо симптоми клієнта не минають протягом тривалого часу, порадьте йому звернутися до лікаря.
- Найкращий спосіб запобігти виникненню постковідного синдрому – своєчасна вакцинація. Вакцинуватися можна безкоштовно або за низькою ціною.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).
DOH 130-113 April 2026 Ukrainian

У розмовах із вами клієнти можуть наводити недостовірні факти про вакцинацію, про які десь прочитали або почули.

**Ви можете допомогти
їм з'ясувати факти.**

Спростування неправдивої інформації

Як допомогти клієнтам виявляти неправдиву інформацію про вакцинацію

Запропонуйте клієнтам мислити критично й ставити собі запитання, коли вони читають щось сумнівне в мережі або чують від членів своєї громади.

○ ЗВІДКИ БЕРЕТЬСЯ ТАКА ІНФОРМАЦІЯ?

Якщо клієнт отримав її в лікарні, клініці чи місцевому департаменті охорони здоров'я, їй, імовірно, можна довіряти. Якщо ж це чиясь думка, не підкріплена фактами, варто ставитися до неї скептично.

○ ЧИ МІСТИТЬ ВОНА УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНІ ФРАЗИ,

ЯК-ОТ «ЗАВЖДИ», «НІКОЛИ» АБО «ВСІ»? Наприклад: «*Ніколи* не вакцинуються» або «*всі* вакцини працюють однаково». Пов'язана зі здоров'ям інформація рідко буває такою простою, а кожна вакцина діє по-різному.

○ **ЧИ СПРЯМОВАНА ВОНА НА ТЕ, ЩОБ ВИКЛИКАТИ У ВАС СТРАХ АБО ЗАНЕПОКОЄННЯ?**

Чи починається повідомлення з тверджень на зразок «Ось що від вас приховують!» або «10 секретів про вакцинацію, які вас шокують!». Якщо інформація викликає у вас страх, тривогу або злість, ймовірно, вона неправдива.

○ **ЧИ МІСТИТЬ ВОНА КРИТИКУ ПЕВНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОСОБИ АБО ОРГАНІЗАЦІЇ, НЕ НАВОДЯЧИ ФАКТІВ?**

Наприклад: «Лікарі вам брешуть!» або «Уряд приховує правду про вакцинацію!». Якщо це так, варто задуматись.

○ **ЧИ СПРЯМОВАНА НА ТЕ, ЩОБ ПРОДАТИ ВАМ ЩОСЬ?**

Чимало неправдивої інформації використовується для реклами певних продуктів. Якщо повідомлення спонукає вас щось купити, йому не варто довіряти.

Проскануйте QR-код, потім натисніть кнопку під пунктом **Misinformation Document** (Документ про недостовірну інформацію), щоб отримати перелік рекомендованих сайтів та інших ресурсів для перевірки фактів.

Дізнайтеся більше

Проскануйте QR-код і перегляньте розділ **Misinformation Document** (Документ про недостовірну інформацію), щоб отримати перелік рекомендованих сайтів та інших ресурсів для перевірки фактів.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Профінансовано на кошти гранту, отриманого Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон) від US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань США) (6NU50CK000515-05-14).

DOH 130-114 April 2026 Ukrainian

Поради щодо ведення розмов

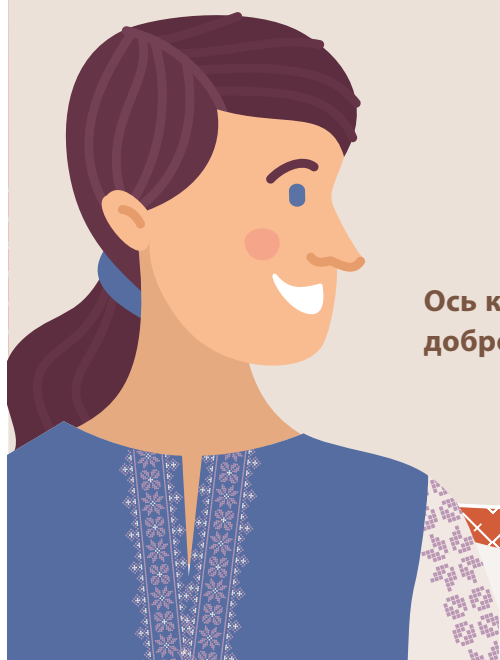
Під час розмови про вакцинацію надавайте клієнтові необхідну інформацію, пропонуйте підтримку та поважайте його культуру.

Дотримуйтеся таких порад:

- **ОТРИМАЙТЕ ЗГОДУ** клієнта, перш ніж починати розмову про вакцинацію: «Чи бажаєте поговорити про те, як вакцинація може захистити вас і ваших рідних?».
- **НЕ ВИКОРИСТОВУЙТЕ** слова або вирази, через які людина може відчувати, що на неї тиснуть. Не кажіть «ви зобов'язані», або «ви мусите».
- **ГОВОРІТЬ ДОБРОЗИЧЛИВО**, щоб клієнт не відчував, що його думку осуджують: «Мати запитання про вакцинацію нормально. Я спробую на них відповісти».

Як зробити розмову успішною:

- **ПРИВЕРНІТЬ УВАГУ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ**. Наприклад: «Вакцинація – найкращий спосіб захиститися від багатьох хвороб і полегшити їхній перебіг».
- **ПІДКРЕСЛІТЬ КОРИСТЬ ВАКЦИНАЦІЇ ДЛЯ КОНКРЕТНОЇ ЛЮДИНИ**. Наприклад: «Бачу, ви турбуєтеся про здоров'я рідних. Вакцинація допоможе вам і їм захиститися від хвороб».
- **РОЗКАЖІТЬ ОСОБИСТУ ІСТОРІЮ ПРО ВАКЦИНАЦІЮ, ЩОБ МОТИВУВАТИ СПІВРОЗМОВНИКА**. Наприклад: «Я вирішив(-ла) вакцинуватися, бо не хотів(-ла) захворіти й заразити свого літнього тата й дітей. Радий(-а), що вирішив(-ла) це зробити».

Ось кілька прикладів доброзичливих розмов.

Як спілкуватися

з клієнтом, який відмовляється вакцинуватися

СНВ: Доброго дня! Як ви себе почуваєте?

Клієнт: Добре. Проте кілька місяців тому ми з дружиною хворіли на ковід і деякий час не працювали.

СНВ: Чи замислювались ви про щеплення для захисту від вірусів? Що ви робили, коли хворіли на COVID-19?

Клієнт: Не виходили з дому й відпочивали.

СНВ: Радий(-а), що зараз вам краще. Чи зробили ви всі необхідні щеплення для максимального захисту від вірусів?

Клієнт: Я в них не вірю. На мою думку, вроджений імунітет сильніший за вакцини.

СНВ: А чи був у вас досвід щеплень раніше?

Клієнт: Так, але дуже давно.

СНВ: Зрозуміло. Розкажіть трохи більше, будь ласка.

Клієнт: Друг сказав мені, що через щеплення люди хворіють ще більше.

СНВ: У деяких людей справді можуть з'являтися легкі побічні ефекти, проте вони швидко минають. Чи можна поділитися з вами кількома фактами про безпеку вакцини?

Клієнт: Мене це не цікавить.

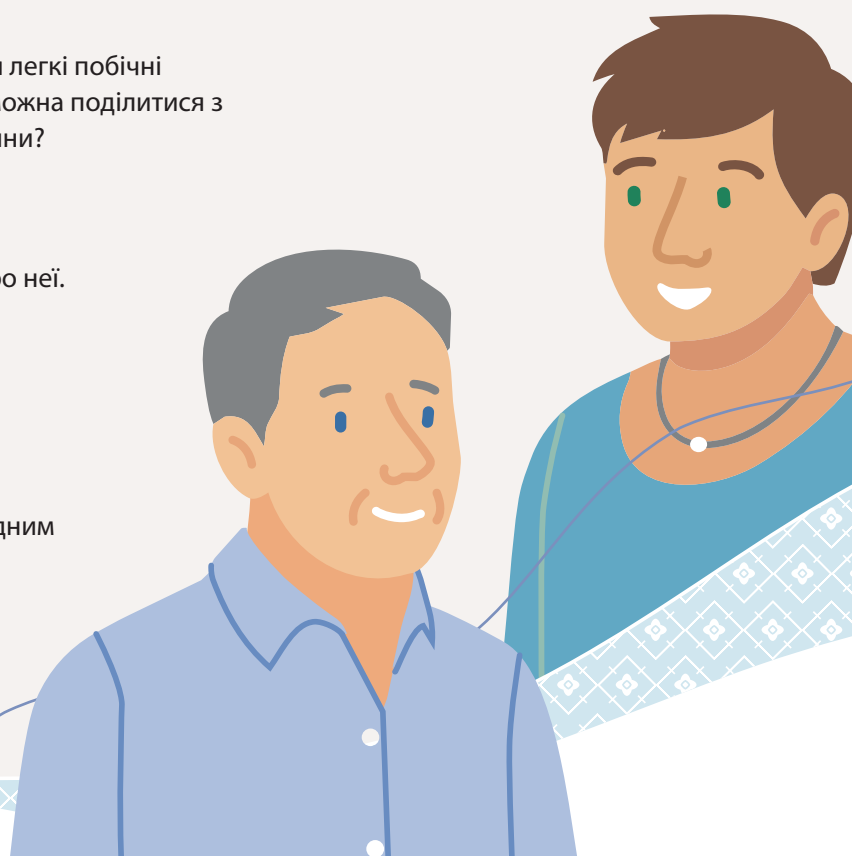
СНВ: Гарзд. Якщо захочете поговорити про вакцинацію пізніше, радо розповім вам про неї. Як саме ви підтримуєте здоров'я?

Клієнт: Веду активний спосіб життя й намагаюся правильно харчуватися.

СНВ: І далі дотримуйтеся цих корисних звичок. А якщо захочете дізнатися більше про щеплення, які допоможуть вам і вашим рідним захиститися від хвороб, можу докладно розповісти про них.

Ця розмова ефективна, тому що ви:

- заохочуєте й мотивуєте не лише вакцинуватися, а й вести здоровий спосіб життя;
- торкаєтеся таких питань, як побічні ефекти та вплив знайомих;
- спілкуєтеся в дружньому тоні й виявляєте зацікавленість;
- пропонуєте залишатися на зв'язку, щоб поспілкуватися пізніше.

Як спілкуватися

з клієнтом, якого турбує безпечність вакцинації

CHW: Як ви почуваетесь?

Клієнт: Не дуже добре.

CHW: Що трапилося?

Клієнт: Щойно перехворів(-ла) застудою.

CHW: Шкода це чути. Чи зробили ви всі необхідні щеплення для максимального захисту, зокрема від грипу?

Клієнт: Не думаю, що мені потрібні щеплення.

CHW: Чому ви так вважаєте?

Клієнт: Чув(-ла), що від них ще більше хворіють.

CHW: Розумію ваше занепокоєння. Вакцинація – найефективніший спосіб захисту від низки хвороб. Після щеплення можуть виникнути побічні ефекти, але вони свідчать про роботу імунної системи, яка захищає організм. Чи непокоїть вас іще щось?

Клієнт: Якщо з'являться побічні ефекти, я не зможу працювати.

CHW: Побічні ефекти зазвичай легкі й минають за кілька днів. Люди, які не вакцинувалися, можуть хворіти й не мати змоги працювати довше.

Клієнт: Ось цього мені не хочеться.

CHW: Хотите дізнатися більше про те, які щеплення варто зробити?

Клієнт: Було б добре.

CHW: Чудово! Якщо у вас з'являться якісь запитання або занепокоєння, радо вам допоможу.

Ця розмова ефективна, тому що ви:

- виявляєте зацікавленість щодо стану здоров'я клієнта та зроблених у минулому щеплень;
- наводите науково підтвержені факти;
- пропонуєте допомогти клієнту зробити подальші кроки й вакцинуватися;
- пропонуєте залишатися на зв'язку, щоб поспілкуватися пізніше.

Як спілкуватися

з клієнтом, який має велику родину й майже нічого не знає про вакцинацію

СНВ: Як ваші справи?

Клієнт: Хвилююся через наближення родинного свята.

СНВ: Що плануєте?

Клієнт: Родичі ночуватимуть у нас удома. Діти, внуки – усі.

СНВ: Напевно, ви з нетерпінням чекаєте, коли всі зберуться разом. Знаєте, ймовірність захворіти підвищується під час подорожей або стресу. Боїтеся, що можете захворіти ви самі або інші члени сім'ї?

Клієнт: Трохи. Здається, я завжди хворію, коли ми збираємося разом, але не можу дозволити собі брати додаткові відгули на роботі.

СНВ: Чи зробили ви всі необхідні щеплення?

Клієнт: Певно, що ні. А чому запитуєте?

СНВ: Вакцинація – найефективніший спосіб захистися від хвороб. Крім того, щеплення допомагають захистити дітей, літніх людей і тих, кому вакцинація протипоказана.

Клієнт: Я не знаю, які щеплення мені потрібні.

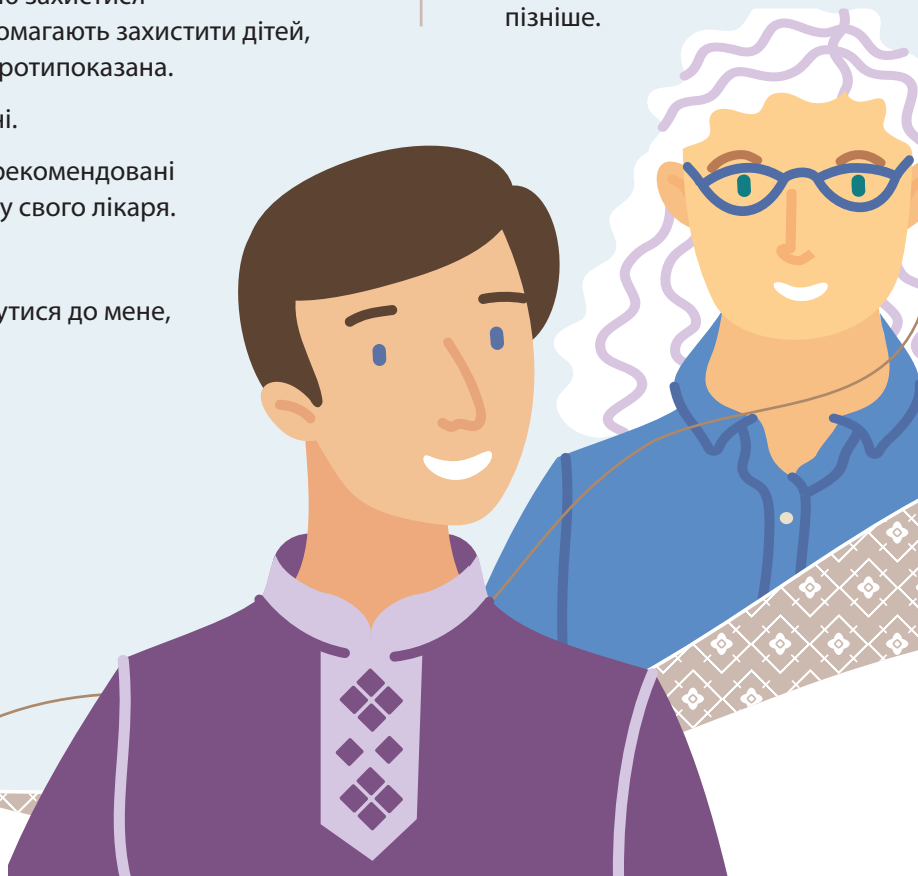
СНВ: Я можу надати вам інформацію про рекомендовані щеплення, щоб ви запитали про них у свого лікаря.

Клієнт: Це стане в пригоді, дякую!

СНВ: Будь ласка. Ви завжди можете звернутися до мене, якщо вам знадобиться ще щось.

Ця розмова ефективна, тому що ви:

- ставите відкриті запитання, які допомагають клієнту ділитися думками й інформацією;
- наводите факти про поширення захворювань;
- допомагаєте клієнту вирішити самостійно й водночас звертаєте увагу на ефективність вакцинації;
- пропонуєте залишатися на зв'язку, щоб поспілкуватися пізніше.

Як спілкуватися

з клієнтом, якому складно отримувати медичну допомогу

Клієнт: Я давно не був(-ла) в лікаря.

СНВ: Справді? Чому?

Клієнт: Не ходив(-ла), бо не маю страхування. А ще мені не вдалося знайти лікаря, який розмовляє моєю мовою. Але я дуже не хочу захворіти цього річ.

СНВ: Розумію. Без медичного страхування важко. Я можу розповісти вам, як отримати медичну допомогу без нього. Чи ви вакцинувалися?

Клієнт: Хіба для цього не потрібне страхування?

СНВ: Більшість щеплень можна зробити без страхування або майже безкоштовно. Їх також можна зробити в місцевій аптеці або інших закладах, у яких не потрібен попередній запис.

Клієнт: Зрозуміло. Але я не маю машини, тому не можу дістатися до лікаря. А автобуси в моєму районі не ходять.

СНВ: Є організації, які безкоштовно підвозять пацієнтів на візити до лікаря, а також служби, які пропонують безкоштовні послуги перекладу.

Клієнт: Саме це мені й потрібно. Коли до них можна звернутися?

СНВ: Не скажу точно, але можу дізнатися й повідомити вам. Коли вам було б зручно отримати цю інформацію?

Клієнт: Будь-коли.

СНВ: Чудово. Залиште свої контактні дані, і я вам її надішлю.

Ця розмова ефективна, тому що ви:

- виявляєте співчуття до ситуації клієнта;
- пропонуєте рішення;
- пропонуєте надати додаткову інформацію пізніше;
- надаєте інформацію про послуги, якими клієнт може скористатися;
- просите в клієнта дозволу надіслати йому інформацію.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Що б ви сказали?

Пропонуємо вам попрактикуватися в обговоренні вакцинації з клієнтом.

Нижче наведено приклади того, що можуть говорити клієнти.

Напишіть свої відповіді в порожніх полях.

Важливі правила розмови

- Не осуджуйте.
- Наводьте факти.
- Виявляйте повагу.
- Пропонуйте продовжити розмову пізніше.

Порада професіонала: запитайте, чи хоче клієнт, щоб ви порекомендували місцеві організації та ресурси.

Якщо потрібна допомога, порівняйте свої відповіді з інформацією, наведеною в документі **Короткі поради 3**.

«Я вже хорів(-ла) на ковід і почуваюся добре».

«Я чув(-ла), що люди хворіють внаслідок вакцинації».

«Пастор моєї церкви каже, що мені не варто вакцинуватися».

«У мене немає страхування, а вакцини коштують дорого».

Додаткові ресурси

Тепер, коли ви ознайомились із цими матеріалами про те, як проводити продуктивні розмови про вакцинацію в доброзичливому тоні, ви можете перейти до додаткових аудіо- та відеоматеріалів, а також практичних завдань.

Відвідайте портал waportal.org/CHW-VCT.

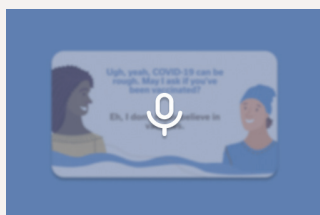
Картка-пам'ятка

Роздрукуйте цю кишенькову картку, яку зручно носити із собою. У ній зібрано поради й підказки, які допоможуть розпочати розмову. Використовуйте її самі або надавайте її клієнтам.

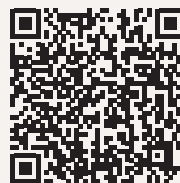
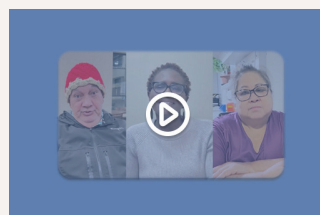
Практичне завдання

Запишіть і відпрацюйте власні відповіді на поширені запитання клієнтів про щеплення.

Аудіозаписи бесід (лише англійською мовою)

Послухайте або перегляньте заздалегідь підготовлений діалог між медичним працівником і клієнтом, який сумнівається, чи варто проходити вакцинацію.

Відео з особистими історіями (лише англійською мовою)

Послухайте історії медичних працівників і членів громади про те, як вони діляться корисною інформацією щодо безпеки та ефективності щеплень. Перегляньте відео самі або покажіть їх клієнтам.

Ресурси з докладнішою інформацією про вакцинацію

Рекомендації щодо вакцинації

Відскануйте QR-код, щоб ознайомитися з рекомендаціями щодо вакцинації та графіками щеплень від Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон).

Бібліотека ресурсів Linktree

Відскануйте QR-код, щоб переглянути бібліотеку надійних джерел інформації про вакцинацію.

West Coast Health Alliance

Відскануйте QR-код, щоб дізнатися про West Coast Health Alliance (WCHA, Альянс охорони здоров'я Західного узбережжя), до якого входять штати Каліфорнія, Гаваї, Орегон і Вашингтон. WCHA ухвалює узгоджені рішення щодо рекомендацій у сфері громадського здоров'я, спираючись на наявні передові наукові дані.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Цей матеріал підготовлено на кошти від гранту US Centers for Disease Control and Prevention (Центри з контролю та профілактики захворювань), наданого Washington State Department of Health (6NU50CK000515-05-14).

DOH 790-028 May 2026 Ukrainian